Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (judecător Corina Tăbăcaru)
Dosarul nr.2a-1035/2025 (nr.2-25061664-03-2a-31072025)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil şi de Contencios administrativ
D E C I Z I E dispozitiv

03 februarie 2026 mun. Bălţi
Instanţa compusă din:
Preşedintele ședinței, judecător Radu Holban
Judecătorii Svetlana Ghercavii, Mariana Sajin
Grefier Lilia Burlacu

examinând în ședință judiciară publică apelul declarat de Cebotari Alexandru;

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cebotari Tatiana către Cebotari Alexandru cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,

împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 25 iunie 2025, -

c o n s t a t ă :

Pretențiile reclamantului:

La 05 mai 2025 la Judecătoria Drochia, sediul Central a fost înregistrată cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamantei Cebotari Tatiana, avocatul Alexandru Covdii către Cebotari Alexandru privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor.

În motivarea cererii de chemarea în judecată, în fapt, s-a invocat că, reclamanta Cebotari Tatiana, la data de ***** a încheiat căsătoria cu pârâtul Cebotari Alexandru şi conviețuit împreună până în anul 2023.

Din această căsătorie au patru copii *****, an.n.*****, *****, a.n. *****, *****, a.n. *****, care au atins majoratul şi *****, născută la data de *****.

Viața în comun cu pârâtul a eșuat, iar certurile și neînțelegerile lipsa intereselor comune care ulterior s-a transformat în necorespundere psihologică dintre ei și au dus la destrămarea relațiilor efectiv de familie.

După întreruperea relațiilor de familie cu pârâtul, copilul minor a rămas să locuiască cu reclamanta, la întreținerea, educarea și îngrijirea acesteia. A indicat că, după desfacerea căsătoriei pârâtul Cebotari Alexandru nu acordă ajutor material

pentru întreținerea copilului, iar la nenumărate propuneri ale reclamantei de a acorda ajutor material pârâtul refuză.

În prezent pârâtul Cebotari Alexandru este angajat în câmpul muncii şi are un venit stabil. În cazul dat pensia de întreținere urmează a fi încasată în cotă-parte din veniturile pârâtului.

Astfel, solicită admiterea cererii de chemare în judecată înaintată, încasarea din contul pârâtului Cebotari Alexandru în beneficiul reclamantei pensia de întreținerea pentru copil minor *****, născută la data de ***** în mărime de 1/4 cotă parte din toate veniturile pârâtului începând de la data depunerii acțiunii până la atingerea majoratului.

În drept, cererea de chemare în judecată este înaintată în baza art. art. 5, 6, 7, 22, 26, 38, 55, 56, 121-122, 166, 167 Cod de Procedură Civilă și art. 74, 76 Codul Familiei.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Central din 25 iunie 2025 cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamantei Cebotari Tatiana, avocatul Covdii Alexandru către Cebotari Alexandru privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, s-a admis integral.

S-a încasat de la pârâtul Cebotari Alexandru, în beneficiul reclamantei pensia pentru întreținerea copilului minor, fiica *****, an.n.***** în mărime de ¼ din salariu și/sau alte venituri, care urmează a fi achitată lunar, începând cu data înaintării acțiunii în judecată – 05 mai 2025 și până la atingerea majoratului de către copil și/sau până la schimbarea situației materiale/familiale a părților.

S-a explicat părților că, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți se va schimba, instanța de judecată, luând în considerare și alte circumstanțe importante, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere (să-l mărească sau să-l micșoreze) sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de
plata acesteia.

S-a încasat de la pârâtul Cebotari Alexandru în beneficiul statului cheltuielile de judecată, cu titlu de taxă de stat, de la plata căreia a fost scutită de drept reclamanta la depunerea cererii de chemare în judecată **în sumă de 793,07 lei.**

S-a încasat de la pârâtul Cebotari Alexandru în beneficiul Judecătoriei Drochia, cu sediul în or. Drochia, str. 31 August 1989, nr. 7, cheltuielile de judecată, cu titlu de

taxă de timbru, de la plata căreia a fost scutită de drept reclamanta la depunerea cererii de chemare în judecată **în sumă de 200,00lei.**

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Central din 25 iunie 2025 Cebotari Alexandru, reprezentat de avocatul Rusu Virgiliu, la 26 iunie 2025, a contestat-o cu apel, depunând cerere de apel nemotivat, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii prin dispunerea încasării pensiei de întreținere în conformitate cu art.76 Codul Familiei a Republicii Moldova sub formă de sumă bănească fixă în cuantum recomandat de CSJ.

La 02 iulie 2025 avocatul Rusu Virgiliu, reprezentant al lui Cebotari Alexandru, a fost depusă cerere de apel motivată, fiind susținută aceiași solicitare de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de 1650 lei lunar, cu începerea din ziua depunerii acțiunii și până în ziua schimbării situației economice a uneia din părți.

Argumentele părților:

Poziția apelantului:

În susținerea cererii de apel s-a invocat dezacordul cu modul în care s-a dispus încasarea pensiei pentru copilul minor fiind menționat că la caz se fac incidente temeiuri de casare a hotărârii apelate cu adoptarea unei noi hotărâri despre încasarea pensiei în sumă bănească fixă, în conformitate cu cadrul normativ existent şi practica judiciară la moment.

Indică că, soluția emisă pe caz denotă că instanţa de fond nu a constatat şi nu a elucidat pe deplin circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei iar concluziile instanței de fond expuse în hotărâre sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; sunt de părerea că norme de drept material au fost interpretate greşit şi neaplicate.

La caz, apreciază că instanța de fond a judecat cauza fără respectarea art. 130 CPC şi nu a întreprins toate măsurile procesuale necesare examinării complete şi multilaterale a cauzei, efectuând o cercetare judecătorească incompletă, urmare a cărui fapt a ajuns la concluzii privind admiterea acțiunii.

Totodată, judecarea cauzei s-a produs prin neglijarea argumentelor de apărare inserate în referință, ținând cont de faptul că debitorul întreținerii nu este angajat în câmpul muncii, iar reclamata în ordinea art. 118 alin. (1) CPC nu a administrat vreun mijloc admisibil de probă care ar confirma acest lucru şi care ar sta la baza cerinței pentru aplicarea art. 75 Codul Familiei RM.

Menționează că raportând conținutul actelor cauzei, prin prisma situației din speţa dată, la prevederile art.74, 75, art.76 alin.(1) Codul familiei, pertinente cauzei, conchide că soluția instanţei de fond de a încasa pensia de întreținere a copilului minor în proporții de 1/4 din salariu nu este justificată, or, reclamanta la înaintarea cererii de chemare în judecată nu a prezentat care sunt veniturile lui Cebotari Alexandru.

Mai mult ca atât, potrivit datelor Biroului National de Statistică potrivit cărora minimul de existentă pentru media anuală 2024 pentru un copil în vârstă de 7 - 17 ani a constituit 3282 lei. Deoarece ambii părinți sunt obligați conform legii să-şi întreţină copiii, pârâtul urmează să fie obligat la plata pensiei de întreținere în sumă bănească fixă în mărime de 1650 lei lunar, întrucât starea materială a debitorului întreținerii care nu dispune de locuință sau oricare bun imobil în drept de proprietate, nu permite plata unei sume peste minimul recomandat.

Apelantul susține că de fiecare dată şi-a executat obligația de întreținere a copiilor săi, astfel încât intimata anterior nu a avut temei să inițieze proceduri similare deoarece toate câștigurile pârâtului/apelant au mers în bugetul familiei, iar după destrămarea relațiilor el a rămas fără nici un activ.

În consecință, constată aplicarea eronată de către instanţa de fond a art. 74 al Codului familiei, neaplicarea art. 75 Codul familiei şi aplicarea greşită a art. 76 din Codul familiei a Republicii Moldova.

În final concluzionează că, hotărârea contestată nu conține vreun motiv care ar fi determinat soluția emisă, hotărârea fiind arbitrară şi nemotivată ce denotă o tendențiozitate, o formare a unei atitudini preconceput defavorabile unei părţi şi favorabilă celorlalte. Prin urmare, instanța de judecată nu a efectuat o examinare corectă şi profundă a cauzei în condiţiile art. 241 alin. (5) Codului de procedură civilă, admițând încălcări ale prevederilor art. 388 alin. (1) Cod de procedură civilă, ceea ce constituie temei pentru casarea hotărârii, în condiții în care aceste încălcări au dus sau au putut duce la soluționarea eronată a cauzei.

În termenul acordat de instanța de apel prin încheierea din 05 august 2025, intimata Cebotari Tatiana nu a depus o referință asupra apelului declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia sediul central din 25.06.2025.

Poziția părților în ședința de judecată:

În ședința de judecată a instanței de apel apelantul Cebotari Alexandru și reprezentantul său, avocatul Rusu Virgiliu, fiind citați legal, nu s-au prezentat, însă

prin cererea remisă de avocatul Rusu Virgiliu, prin intermediul poștei electronice la 14.10.2025, a solicitat în temeiul art.206 alin.(1) Cod de procedură civilă, examinarea și finisarea examinării cauzei în lipsa sa, admiterea apelului declarat pe motivele de fapt și de drept invocate.

Intimata Cebotari Tatiana fiind prezentă în ședința de examinare a cauzei a manifestat dezacordul cu apelul declarat de Cebotari Alexandru și a solicitat respingerea acestuia cu menținerea fără modificări a hotărârii instanței de fond. Suplimentar a menționat că a locuit împreună cu Cebotari Alexandru 27 ani, ultimul lucrează în *****, *****, cu un salariu de peste 4000 euro, însă nu dispune de careva acte confirmative în acest sens. Susține că până în prezent pârâtul/apelant nu a achitat pensia de întreținere a copilului minor, mai mult ca atât chiar și la sunetele copiilor mai mari, ultimul refuză să le dea bani pentru necesitățile acestora.

Reieșind din prevederile art. 379 alin.(2) Codul de procedură civilă prevede că, Neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului.

În circumstanțele expuse, instanța de apel, constatând că procedura de citare legală a fost respectată, a dispus examinarea cauzei în lipsa părților ce nu s-au prezentat.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul consideră necesar de a admite apelul, din considerentele ce urmează.

Colegiul civil reţine că dispozitivul hotărârii contestate a fost pronunțat la 09 septembrie 2024, iar apelul a fost declarat la 01.10.2024, prin urmare apelul este declarat în termenul legal stipulat la art.362 Cod procedură civilă.

În conformitate cu art. 385 lit. c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Potrivit art. 373 Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost

stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

La articolul 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, se stipulează că, în motivare se indică circumstanțele cauzei, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt și de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară și simplă, precisă, conchisă și fermă, să aibă putere de convingere. Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești și de a da posibilitatea instanțelor superioare să-și exercite controlul judecătoresc.

Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.

În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii. În conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Partea care nu a exercitat pe deplin obligația de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanței judecătorești un demers prin care solicită audierea părții adverse în privința acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanțele pe care instanța le consideră dovedite.

Circumstanțele care au importantă pentru soluționarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și jurisprudența CEDO, instanțele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conțină circumstanțele cauzei constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acțiunii, alte chestiuni ce au fost soluționate în cadrul judecării cauzei, legea materială și/sau procedurală aplicată în cadrul judecării cauzei, argumentele instanței în caz de respingere a unor probe prezentate de participanți etc.

Conform art. 373 alin. (3), (5), (6) Cod de procedură civilă, în cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice

legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor instanței de apel, ultima are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare (Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).

În cadrul examinării cauzei, Colegiul Civil a constatat cu certitudine că, potrivit certificatului de căsătorie seria/nr.*****, la data de *****, în cadrul Primăriei *****, a fost încheiată căsătoria între Cebotari Alexandru și Tricolici Tatiana (f.d.7).

Din relațiile de căsătorie s-au născut *****, an.n.*****, *****, an.n. *****, *****, an.n. *****, copii care au atins majoratul și *****, an.n. *****, fapt confirmat prin copia autentificată a certificatului de naștere a copilului minor nr.*****, care se află la întreținerea mamei (f.d.8).

Potrivit Adeverinței nr.80 din 02.05.2025 eliberată de Primăria comunei *****, se atestă faptul că,după separarea părinților, copilul minor *****, născută la *****, continuă să locuiască cu mama Cebotari Tatiana, care are grijă de întreținerea și educarea acesteia.

Invocând lipsa participării benevole a tatălui la creșterea și întreținerea copilului minor, reclamanta Cebotari Tatiana a inițiat prezenta acțiune, solicitând și încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de ¼ cotă parte din toate veniturile pârâtului, începând cu data înaintării cererii de chemare în judecată până la atingerea majoratului de către copil (f.d.4-5).

Prin hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul central din 25 iunie 2025 Cererea de chemare în judecată depusă de reprezentantul reclamantei Cebotari Tatiana, reprezentată de avocatul Covdii Alexandru către Cebotari Alexandru privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor, se admis integral. S-a încasat de la pârâtul Cebotari Alexandru în beneficiul reclamantei Cebotari Tatiana pensie pentru întreținerea copilului minor în mărime de ¼ din salariu și/sau alte venituri, care urmează a fi achitată lunar, începând cu data înaintării acțiunii în judecată și până la atingerea majoratului de către copil și/sau până la schimbarea situației materiale/familiale a părților (f.d.44-45, 52-58).

Invocând netemeinicia hotărârii instanței de fond, apelantul Cebotari Alexandru, reprezentat de avocatul Rusu Virgiliu a contestat-o cu apel./f.d.62 68-71/

Astfel, potrivit conținutul cererii de apel declarat, apelantul Cebotari Alexandru invocă drept temei de casare a hotărârii, faptul că, instanța de fond în mod eronat a ajuns la concluzia de a încasa pensia de întreținere în mărime ¼ cotă parte din salariu

și alte venituri, menționând că solicită încasarea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă, indicând în acest sens, că ar fi de acord să achite pensie de întreținere a copilului minor ***** în sumă de 1650 lei, ținând cont de datele Biroului Național de Statistică cu privire la minimum de existență pentru media anuală pentru anul 2024 referitor la un copil în vârstă de 7-17 ani.

Urmare a acestui fapt și ghidându-se de principiul disponibilității părților și examinării cauzei în apel în limitele pretențiilor din cererea de apel, situație reglementată potrivit dispozițiilor art. 27 alin. (1) și art. 373 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul va supune verificării legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate.

Analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, Colegiul Civil ajunge la concluzia că soluția adoptată de către instanța de fond ce privește admiterea integrală a acțiunii depuse de Cebotari Tatiana este una eronată, hotărârea instanței de fond urmând a fi casată parțial, cu pronunțarea unei noi hotărâri, reieșind din următoarele:

În contextul pretențiilor înaintate Colegiul reține, că potrivit prevederilor art. 5 alin. (1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform art.53 alin. (1) Codul familiei, copilului i se garantează apărarea drepturilor şi intereselor sale legitime. Instanţa de apel consideră oportun de a reitera în prezenta speţă prevederile art.46 din Codul familiei, care statuiază că, drepturile şi obligaţiile reciproce ale părinţilor şi copiilor rezultă din proveniența copiilor, atestată în modul stabilit de lege.

În conformitate art. 58 alin. (1) Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

În condiţiile art. 74 din Codul familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreţinere se determină în baza unui contract încheiat între părinţi sau între părinţi şi copilul major inapt de muncă. Dacă lipseşte un atare contract şi părinţii nu participă la întreţinerea copiilor, pensia de întreţinere se încasează pe cale judecătorească, la cererea unuia dintre părinţi, a tutorelui copilului sau a autorităţii tutelare teritoriale.

Conform art. 75 alin. (1) și (2) Codul familiei, pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii.

Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

În conformitate cu prevederile art. 76 din Codul familie, în cazurile când părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75 Codul familiei.

(2) Cuantumul sumei băneşti fixe încasate în conformitate cu alin.(1) se determină de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părţilor, de alte circumstanţe importante şi păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Colegiul civil menţionează şi faptul că, principiul primatului intereselor copilului, precum şi caracterul său central în raport cu orice decizie privitoare la copil, a fost expres consacrat în art. 9 al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului de la New York din 20 noiembrie 1989.

În acest sens, Convenţia nu se limitează la afirmarea dreptului copilului la viaţă, ci include concepţia supravieţuirii şi dezvoltării lui. Potrivit prevederilor art.27 al Convenţiei nominalizate, statele părţi recunosc dreptul oricărui copil la un nivel de viaţă suficient pentru a permite dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală şi socială. Parinţilor şi oricărei alte persoane, care au în grijă un copil, le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limitele posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Ținând cont de cadrul normativ precitat în materia drepturilor și obligațiilor părinților și copiilor, având în vedere că ambii părinți au obligația să întrețină material copiii minori, predominant fiind interesul suprem al copilului, Colegiul civil notează că prima instanţă corect a apreciat necesitatea încasării pensiei de întreținere a copilului minor *****, însă nu a ținut cont de toate circumstanțele importante ale cauzei precum faptul că pârâtul Cebotari Alexandru nu este încadrat în câmpul muncii și a dispus încasarea de la pârât a ¼ cotă parte din toate veniturile, în situația în care se atestă faptul că deși reclamanta intimată în acțiunea înaintată și în ședința instanței de apel a declarat că pârâtul/apelant este angajat în câmpul muncii și activează în *****,

***** iar salariul acestuia ar constitui suma de 4000 euro, la materialele cauzei nu au fost anexate careva probe ce ar dovedi faptul angajării pârâtului/apelant, potrivit prevederilor art.118 Cod de procedură civilă, or fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, Colegiul civil conchide că, concluzia și soluția instanței de fond privind încasarea pensiei de întreținere a copilului minor în mărime de ¼ cotă parte de salariu și alte veniturile, lunar, este una incorectă, urmare a cărui fapt se impune casarea parțială a hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri privind încasarea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă.

În acest sens, conform art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia.

Art. 18 alin.(1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statuează că statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului.

Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al copilului.

La caz, este de menționat că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Deoarece, oricărui copil îi este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Aici Colegiul reiterează că, ambilor părinți le revine obligația de întreținere a copiilor săi minori, în scopul legitim de asigurare a unui suport material suficient dezvoltării armonioase a copiilor, în cazul în care părinții divorțează sau nu mai duc viață comună, iar obligația de întreținere a unui copil nu presupune doar realizarea

unor anumite cheltuieli bănești, implicând o mulțime de alte obligații și activități subsecvente.

La stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia. La examinarea cauzei, ce vizează copii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor, în special în raporturile de familie, şi principiul legalității actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.

În acest sens Colegiul face referire la dispozițiile legale, anterior enunțate, potrivit cărora la încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă, instanțele judecătorești urmează să țină cont de starea materială și familială a părților și de alte circumstanțe importante, după cum ar fi informația eliberată de Biroul Național de Statistică cu privire la valoarea minimului de existență pentru un copil.

Conform materialelor cauzei se atestă, că copilul minor *****, la momentul depunerii acțiunii avea vârsta de *****, și împreună cu mama sa locuiește în satul *****.

Potrivit informației publice oferite de site-ul oficial al Biroului Naţional de Statistică rezultă că media anuală în anul 2024 a minimului de existență pentru un copil în vârstă cuprinsă între 7-17 ani, în sate, constituit 3059 lei lunar.

https://statbank.statistica.md/PxWeb/pxweb/ro/30%20Statistica%20sociala/30%20Statistica%20sociala__04%20NIV__NIV050/NIV050090.px/table/tableViewLayout2/?rxid=b2ff27d7-0b96-43c9-934b-42e1a2a9a774

Pin urmare, fiecare părinte urmează să contribuie la întreținerea copiilor cu cel puțin ½ din minimul de existență.

Deși informația Biroului Național de Statistică al Republicii Moldova cu privire la minimul de existență are un caracter de reper la stabilirea cuantumului minim al pensiei pentru întreţinerea unui copil minor, fiind luate în considerare şi interesele copilului, posibilitățile economice ale ambilor părinți, ocupația acestora, precum și faptul cu cine locuieşte copilul, însă creșterea și îngrijirea unui copil nu poate fi limitată la acest minim.

La caz, este relevant speței că normele de drept național și internațional stabilesc că răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine ambilor părinți, care indiferent de situațiile de conflict apărute între ei trebuie să se conducă înainte de orice de interesul superior al acestuia, deoarece oricărui copil îi

este recunoscut dreptul la un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică, mintală, spirituală, morală și socială, iar părinților care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel Colegiul civil denotă că, la determinarea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, instanţa de judecată porneşte de la interesul primordial al tuturor copiilor născuți la părintele ce are obligația de întreținere, asigurarea unui nivel suficient de întreținere materială, în raport cu starea materială şi familială a părţilor şi alte circumstanţe importante.

Pornind de la criticile apelantului aduse în cererea de apel precum că, nu are posibilitatea reală să achite pensia de întreținerea copilului minor în mărime de ¼ cotă parte din salariu și alte venituri, fiind de acord să achite pensia pentru întreținerea fiicei în mărime de 1650 lei/lunar, reieșind din faptul că, nu este angajat în câmpul muncii și nu are un venit stabil, și nu dispune de locuință sau oricare bun imobil cu drept de proprietate, iar suma de 1650 lei ar fi un cuantum rezonabil al pensiei de întreținere a copilului minor *****, care ar acoperi jumătate din necesitățile acesteia.

Potrivit prevederilor legale enunțate supra, se reține că, Codul familiei permite stabilirea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă atunci când părintele care datorează întreținere are venituri neregulate sau când încasarea pensiei de întreținere sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri lezează substanțial interesele uneia dintre părți.

Deoarece la materialele cauzei lipsesc careva acte confirmative care ar dovedi că pârâtul/apelant Cebotari Alexandru este încadrat în câmpul muncii, că are careva venituri, astfel instanța potrivit prevederilor art.76 Codul Familiei stabilește încasarea pensiei de întreținere în sumă bănească fixă.

Analizând datele statistice privind minimul de existență, este evident că cuantumul acestuia este în permanentă creștere de la o perioadă la alta, ceea ce raportat la speță, implică cheltuieli mai mari pentru asigurarea nivelului minim pentru întreținerea fiecărui copil.

În același timp, cuantumul de existență lunar stabilit de Biroul National de Statistică este unul minim, pe când cheltuielile lunare, în cazul frecventării copiilor a unor activități extrașcolare sunt majore, prin urmare, datele Biroului Național de Statistica privind minimul de existență a copilului minor nu constituie o normă imperativă de la care nu se permite derogare, ci urmează a fi apreciată cu titlu de circumstanță importantă de raportare, ca cuantum/nivel minim de la care instanța de judecată pornește în stabilirea cuantumului pensiei de întreținere.

Totodată instanța de apel menționează că, întreținerea copilului nu poate fi redusă doar la minimul necesar, interesul superior al copiilor fiind singurul criteriu după care se va călăuzi instanța de judecată pentru a decide cu privire la exercitarea drepturilor părintești. Pentru a-l determina, va ține seama de întregul complex de împrejurări menit să asigure copilului o dezvoltare fizică, morală și intelectuală armonioasă.

Respectiv, în contextul normelor enunțate, Colegiul relevă că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța de apel va ține cont și de faptul că, sarcina de întreținere a copilului minor este pusă pe seama ambilor părinți în măsură egală, și nu poate fi acceptată obligarea doar a reclamantei/intimate să întrețină într-o mai mare măsură necesitățile copilului, ceea ce ar constitui o povară exagerată.

Prin urmare, deoarece părintele are îndatorirea să contribuie la întreținerea copiilor săi, pârâtul Cebotari Alexandru are obligația să desfășoare activitatea de muncă întru a asigura copilului său minor un nivel de trai adecvat și suficient pentru dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală și socială.

Cu referire la cuantumul pensiei de întreținere, Colegiul civil constată că apelantul deși este de acord să achite pentru pensia de întreținere a copilului minori, solicită să fie stabilit cuantumul minim al pensiei de întreținere în mărime de 1650 lei, cuantum care însă nu poate fi admis pentru întreținerea copilului minor deoarece este unul minim, față de nivelul mediei anuale stabilit de Biroului Național de Statistică din RM pentru anul 2024, iar copilul nu pot fi limitat doar la minimul necesar pentru supraviețuire.

În aceiași ordine de idei, nu poate fi reținut argumentul apelantului precum că instanța urma să încaseze pensia pentru întreținerea copiilor minori reieșind din disponibilitățile sale reale reținând faptul că nu are un venit stabil, că este șomer, deoarece acesta este obligat să întreprindă toate acțiunile necesare în vederea îndeplinirii obligațiilor sale părintești. Mai mult ca atât, Colegiul civil conchide că, faptul că apelantul nu este angajat în câmpul muncii și nu are un venit stabil este o alegere a sa și a modului de viață dus și nu poate servi temei de scutire de obligația de a întreține copilul său minor.

Totodată, este stabilit faptul că, apelantul Cebotari Alexandru este apt de muncă, și corespunzător trebuie să acumuleze venituri pentru a face față la o întreținere materială rezonabilă a copilului său minor, deoarece părinții au obligația de a întreține, educa și susține copiii săi minori, astfel, participarea benevolă a tatălui în viața copilului constituie atât un drept al său, la care se și atribuie procurarea de către el la propria inițiativă a produselor, lucrurilor și altor bunuri de necesitate cotidiană,

cât și o obligație, la care se referă impunerea lui la plata pensiei de întreținere a copilului.

În consecință, Colegiul Civil reține că, ținut cont de starea materială a ambilor părinți, condițiile de trai, atitudinea față de copii, studiind situația creată și în virtutea legislației naționale, cât și dispozițiilor internaționale enunțate, consideră necesar și rezonabil a încasa pensia de întreținere a copilului minor ***** în cuantum de 2500 lei, lunar în situația în care acest cuantum a pensiei de întreținere va asigura jumătate din necesarul minim pentru un copilului minor, fiind respectat dreptul copiilor la un nivel de viață adecvat corespunzător dezvoltării fizice, intelectuale, spirituale și sociale.

În conformitate cu dispozițiile art.98 Codul familiei, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța de judecată.

Respectiv, pensia de întreținere urmează a fi încasată, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată şi până la majoratul copiilor sau până la schimbarea situaţiei materiale a părţilor.

Prin urmare, Colegiul civil va admite apelul declarat și va casa parțial hotărârea Judecătoriei Drochia sediul Central din 25 iunie 2025, cu emiterea unei noi hotărâri prin care va dispune încasarea de la Cebotari Alexandru în beneficiul lui Tatiana Cebotari pensie pentru întreținerea copilului minor ***** în sumă bănească fixă de 2 500, 00 lei, lunar, până la atingerea majoratului de către copil sau până la schimbarea situației.

Cu referire la recuperarea cheltuielilor de judecată suportate de reclamantă, Colegiul Civil, constatând incorectitudinea hotărâri și în acest aspect, va casa actul judecătoresc de dispoziție și în latura dată și va dispune spre încasare de la pârât în beneficiul reclamantei a sumei de 1249,96 lei cu titlu de taxă de stat.

Or, potrivit art. 94 alin.(1) CPC instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Potrivit art.98 alin. (1) Codul de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Totodată, deoarece instanța de apel a decis de a casa hotărârea parțial în latura modalității de încasare a pensiei de întreținere a copilului minor și în partea ce vizează încasarea pensiei de întreținere a copilului minor *****, prin urmare este necesar de a

casa hotărârea instanței de fond și în latura încasării cheltuielilor de judecată cu încasarea în contul statutul de la Cebotari Alexandru a taxei de stat în cuantum de 1249,96 lei. În rest, hotărârea urmează a fi menținută.

În circumstanțele descrise, Colegiul civil conchide de a admite apelul formulat de Cebotari Alexandru, de a casa parțial hotărârea Judecătoriei Drochia sediul Central din 25 iunie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cebotari Tatiana către Cebotari Alexandru în partea ce vizează încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și încasarea taxei de stat, în partea modalității de încasare a pensiei de întreținere a copilului și încasarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.c) Codul de procedură civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord, -

D e c i d e :

Admite apelul declarat de Cebotari Alexandru.

Casează parțial hotărârea Judecătoriei Drochia sediul Central din 25 iunie 2025, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cebotari Tatiana către Cebotari Alexandru în partea ce vizează încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și încasarea taxei de stat, în partea modalității de încasare a pensiei de întreținere a copilului și încasarea cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri după cum urmează:

Se încasează de la Cebotari Alexandru în beneficiul lui Tatiana Cebotari pensie pentru întreținerea copilului minor ***** an.n. *****, în sumă bănească fixă de 2 500, 00 (două mii cinci sute, 00) lei, lunar, începînd cu data de 05.05.2025 și pînă la atingerea majoratului de către copil.

Se încasează în contul statului de la Cebotari Alexandru, taxa de stat în sumă de 1 249, 96 (o mie două sute patruzeci și nouă, 96) lei.

În rest, hotărârea se menține.

Decizia este definitivă, dar poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicare.

Președintele ședinței, judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Mariana Sajin